

Z 35 tisíc půlmilionová exekuce. Soud mluví o chování hraničícím s lichvou, peníze nařídil vrátit

irozhlas.cz/zpravy-domov/exekuce-nebankovani-pujcka-uver-rozsudek-vraceni-penez-lichva_2212241251_pik

670 tisíc. Zhruba tolik lidí je v Česku zasaženo exekucí. Donedávna to byl i případ paní Mariyi, která se dostala do problému kvůli půjčce na uhrazení léčby a pohledávek svého otce. 35 tisíc korun vedlo vinou úroků a pokut z prodlení téměř k půlmilionovému dluhu. Případ ale pro paní Mariyu nakonec dopadl dobře. Exekuci se jí povedlo nejen zastavit, ale s pomocí advokáta získala před Vánoci i většinu exekucí vymožených peněz zpět.

Osobním bankrotem ročně projde 20-25 tisíc lidí, říká expert na dluhovou problematiku | Zdroj: Profimedia

„Nastala situace, že vážně onemocněl můj otec a musela jsem ho živit. Vznikly nám tak v rodině nečekané náklady, změnila se nám finanční situace. Proto jsme si museli vzít výpomoc na bydlení, léčbu pro otce,“ popisuje paní Mariya, jak se před lety dostala do problémů s dluhy.

Už teď roste zájem o nebankovní půjčky. Exekucí kvůli krizi si všimneme až za dva roky, varuje expert Hábl

Čistý článek

V Česku žije patnáct let, přistěhovala se do republiky z Kazachstánu. Jak sama říká, před nemocí jejího otce finanční problémy její rodina neměla.

„Pracuji jako vedoucí velkoobchodního oddělení. Mám poměrně slušný plat. I přesto jsem náklady, které se na rodinu najednou valily, nebyla schopná zvládat,“ doplňuje pro iROZHLAS.cz.

Co problémy způsobilo? „Otec neměl nic našetřeno, tím to vlastně vzniklo. Své výdělků vkládal do hypotéky na byt. Když pak najednou zkolaboval, přešly ty obrovské náklady na nás. Dělali jsme všechno proto, abychom ho udrželi naživu. Možná to zní, že se vymlouvám, ale opravdu to tak bylo. Snažili jsme se ho přesunout do dobré nemocnice, zajistit mu potřebnou léčbu, která byla specifická a kterou jsme už pojištěním hrazenou neměli,“ popisuje s tím, že půjčky byly pro rodinu v té době jediným řešením.

„Byla to vážnější nemoc, takže jsme se tou půjčkou zachránili alespoň na nějakou dobu,“ vysvětluje proč přistoupila na nebankovní úvěr 32 tisíc korun s více než 90procentním úrokem za rok.

„Abych řekla pravdu, byla to tak vážná situace, že jsme s rodinou, bratrem zoufale sháněli finanční prostředky, kde se dalo,“ doplnila.

2014 a půjčka u Profi Creditu 35.000 Kč s úrokem 97 % p.a. 2015 exekuce a pokuta 0,25 % denně. V roce 2020 exekuce stále běží, vymoženo je už 400.000 Kč. 2021 exekuci zastavujeme a chceme po Profi Creditu zpět 300.000 Kč. Nedá, 2022 žalujeme, výhra a dnes klientce poslány peníze ❤️

— Petr Němec (@SemSuchar) [December 7, 2022](#)

Úvěr získala od firmy Profi Credit, na kterou „narazila na internetu“. Zkušenosti s půjčováním peněz podle svých slov do té doby neměla. Smlouva, kterou s firmou podepsala, měla být rozsáhlá, věřila proto manažerovi, který ji s ní procházel.

„Jak to říct laicky... okecával ty podmínky. Takže v tu chvíli jsme byli, ať to řeknu upřímně, finančně negramotní,“ uznává s tím, že rodina potřebovala dát dohromady větší částku, půjčovala si proto na více místech. Všude se jim povedlo půjčku včas splatit, výjimku představovala právě půjčka od Profi Creditu.

Pro pomoc přicházejí lidé, kteří ji dříve nepotřebovali. I pro základní potraviny, popisuje odborník

Číst článek

Server iROZHLAS.cz úvěrovou firmu oslovil s žádostí o vyjádření k případu a následnému rozsudku soudu. Ta ale na zaslané dotazy do vydání článku nereagovala.

„Jednání, hraničící s lichvou“

Jak Mariya sama přiznala, splácení pohledávky nepřikládala původně velkou pozornost. Když pak v roce 2015 přišel exekuční příkaz na více než 300 tisíc korun, byla odhodlaná svůj dluh splatit.

„Exekuce přišla rovnou ke mně do práce. Ne domů, ne do datové schránky. Splácení dluhu pak probíhalo tak, že mi strhávali z účtu prakticky celý můj plat. Měla jsem zablokovaný účet. Zůstávalo mi tak minimum peněz, se kterým jsem musela vycházet zhruba rok a půl,“ popisuje, jak splácení dluhu probíhalo.

Když ale přišla najednou další pohledávka na více než 100 tisíc, věděla, že se dluhu nikdy nezbaví. Rozhodla se bránit. „Vyhledala jsem proto advokáta, který mi pomohl exekuci zastavit,“ popisuje s tím, že oslovila advokáta, který se zastavování exekucí dlouhodobě věnuje.

👍 Počet lidí v exekuci klesl o dalších 13 tisíc oproti červnu (o 27 tisíc oproti 2021) ukazují data [@exekutori_cr](#)

🙏 Ukazuje se, že zákonné oddlužení má smysl a noví lidé do exekuce v takové míře již nepadají.

! Uvidíme, co s císlý provede ekonomická a energetická krize.
pic.twitter.com/e30ZtzbW8r

— Radek Hábl (@radhabl) [December 5, 2022](#)

Tomu se skutečně povedlo exekuci v roce 2021 zastavit. Podle usnesení, které má server iROZHLAS.cz k dispozici, o tom nejprve rozhodl Obvodní soud pro Prahu 9, následně to o půl roku později potvrdil i odvolací Městský soud v Praze. Důvodem byla nejen výše úroků, ale i pokuty, které smlouva o úvěru od Profi Creditu obsahovala – ty podle soudu neodpovídají obvyklé míře, jsou proto „v rozporu s dobrými mravy a zásadami proporcionality“.

„Uvedené smluvní pokuty již totiž zjevně slouží spíše k obohacení věřitele než k pouhému posílení jeho postavení a než k motivaci spotřebitele ke včasnému splacení úvěru, a lze je tak označit jako likvidační,“ citoval rozsudek závěry usnesení Obvodního soudu pro Prahu 9.

Peníze zpět

Paní Mariya se tak zbavila exekuce, jejíž náklady musela uhradit právě firma. Stále ale existovalo téměř 400 tisíc korun, které se už podařilo exekutorovi během exekuce od paní Mariyi získat a kterými už disponovala právě úvěrová firma.

Místo 168 tisíc měl zaplatit dva miliony. Jaroslavovi pomohlo Milostivé léto 2, akce trvá ještě měsíc

Číst článek

Před Vánoci ale dostala paní Mariya nečekaný dárek. Obvodní soud pro Prahu 1 svým rozsudkem Profi Creditu nařídil, aby jí vymožené peníze – bez úvěru a úroku z prodlení – vrátil.

„V řízení bylo prokázáno, že žalovaná (*firma Profi Credit, pozn. red.*) se bezdůvodně obohatila o částku 332 463,49 Kč, kterou od exekutora skutečně inkasovala, z níž žalobkyně (*paní Mariya, pozn. red.*) odečetla jistinu úvěru ve výši 35 000 Kč a zákonný úrok z prodlení ve výši 19 444,61 Kč,“ píše soud v rozsudku s tím, že žalobě „v plném rozsahu vyhověl“.

Opřel se při tom o dřívější rozsudky, které vedly k zastavení exekučního řízení, a které poukazovaly právě na vysoké poplatky, které způsobily, že v exekuci byl vymožen více než desetinásobek toho, co firma paní Mariye půjčila.

„Již tato skutečnost sama o sobě dle názoru soudu představuje flagrantní příklad nemravného jednání, hraničícího s lichvou,“ konstatoval obvodní soud s tím, že proto je smlouva o úvěru „absolutně neplatná“, z čehož vyplývá, že nemůže platit ani následné exekuční řízení.

Část rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1, který rozhodl na základě dřívějšího usnesení odvolacího soudu, o vrácení exekucí vymožených peněz paní Mariyi (žalobkyni) | Zdroj: Reprofoto iROZHLAS.cz

Pro paní Mariyu to byla podle jejích slov velká úleva. Že by se svých dluhů někdy zbavila, už ani nevěřila.

„Mně šlo hlavně o to, aby už nenabíhaly už další úroky. Protože člověk nevěděl, co dalšího ještě přibude. Už jsme opravdu splatili hodně (*soudem zmiňovaný desetinásobek, pozn. red.*). Že by se ale podařilo smlouvu zneplatnit úplně, to už jsem vůbec nevěřila. Když mi to zavolal pan advokát, brečela jsem dojetím. To bylo úplně neskutečné,“ popisuje Mariya své pocity.

Tisíce exekucí

Jak vysvětluje pro server iROZHLAS.cz expert na dluhovou problematiku Radek Hábl, do podobné situace, jakou si prošla paní Mariya, se dostávají ročně tisíce lidí.

Přes 2200 dětí čelí v Česku exekuci. Dluhy často vznikají za jízdu na černo nebo poplatky za telefon

Čist článek

„Lidé si půjčují u těchto firem pod tlakem jiných úvěrů, používají nové půjčky ke splácení těch starých. Nové úvěry přitom získávají často za mnohem horších podmínek. Případně těmito nebankovními úvěry vykrývají své životní náklady. Často jde třeba o úvěry kvůli nákladům na bydlení a energie, protože když toto člověk nezplatí hned, tak je pod tlakem, že buď bude vystěhován, nebo odpojen,“ popisuje, proč mají lidé potřebu si půjčovat i relativně malé částky.

Důvodem pro podobné půjčky mohou být i takzvané mimořádné výdaje, na které lidé neumějí reagovat.

„Z výzkumů vyplývá, že pro zhruba 25 procent lidí je mimořádný výdaj ve výši 12 tisíc nepřekročitelnou překážkou. Tedy nemají na to, aby najednou takový výdaj zaplatili. Když se jim třeba rozbije pračka, nebo přijde jiný nenadálý výdaj, tak ti lidé zkrátka nemají kam sáhnout. Nemají rezervy, úspory. I proto si půjčují takto malé částky,“ dodává s tím, že zhruba polovina ze 4,5 milionu exekucí v Česku je na dluhy do 10 tisíc korun.

👉 Letos se zastavilo více exekucí, potvrzují to statistiky EK ČR. Podle našich analytiků na to mělo podstatný vliv také zastavování marných bagatelních exekucí. 👍 Komora nabízí nyní data přehledně na novém statistickém webu <https://t.co/6T8KCbUxoe>

— Exekutorská komora (@exekutori_cr) [December 7, 2022](#)

Firma Profi Credit je přitom podle Hábla v oblasti poskytování podobných půjček jedna z nejrozšířenějších.

„U nás je velké množství společností, které se nebojím nazvat lichvářskými. Které mají velmi nepřátelské obchodní modely, založené na velmi vysokých sankcích. Nebezpečnost Profi Creditu je v tom, že je z pohledu poskytnutých úvěrů, jejich rozsahu, jedna z

největších. Skoro jsem neznal klienta, který by u nich neměl úvěr,“ říká s tím, že je s podivem, že se v těchto případech nevyvozuje trestněprávní odpovědnost jako na Západě.

Dozvuky minulosti

Problém s firmami, které poskytují nebankovní úvěry za velmi přísných podmínek, byl podle Hábla zejména v letech před začátkem platnosti zákona o spotřebitelském úvěru, který jejich možnosti výrazně omezil. Úvěrové firmy na poskytování spotřebitelských úvěrů už například nemohou využívat rozhodčí doložku, kterou pak obcházely při zahajování exekuce běžný soud.

Pozor, kde si půjčujete, varoval Člověk v tísní. Sestavil velké srovnání úvěrových společností

Číst článek

„Byla tady velká spousta subjektů, které nabízely podobně brutální podmínky, zejména s ohledem na přísné sankční mechanismy. Když se pak člověk dostal do prodlení třeba jednoho dne, tak mu začaly naskakovat velmi vysoké pokuty a úroky z prodlení. Tak se velmi rychle dostal do situace, že tu půjčku zkrátka nebyl schopný splatit,“ popisuje Hábl s tím, že lidé, kteří si takové úvěry vezmou, často procházejí určitou životní krizí.

„Je prokázáno, že když se člověk dostane do krize, tak se chová z našeho pohledu iracionálně. Protože když máte doma děti a hrozí vám vystěhování na ulici, tak jdete a půjčíte si u první společnosti. A je vám jedno, co v té smlouvě je. Nehledě na to, že jsou ty smlouvy napsány tak, že se v nich stejně nevyznáte,“ dodává s tím, že následně dlužníkům nezbude než zahájit proces oddlužení.

Podobnou situací si prošly podle Hábla statisíce lidí, kteří osobní bankrot skutečně vyhlásili. Pět let tedy dluh spláceli a po této době se z rozhodnutí soudu dluhů zbavili.

Stejné východisko platí pro dlužníky ve stejné situaci i dnes, ročně se takto zahájí podle experta 20 až 25 tisíc osobních bankrotů. Případ paní Mariyi, která si dokonce vymohla vrácení v exekuci ztracených peněz, je podle Hábla spíše šťastnou výjimkou.